

EBI STRATĒGISKĀS PRIORITĀTES

1. EBI vienojās ar tās Valdi un Uzraudzības padomi par svarīgākajām organizācijas prioritātēm 2021. gadā un šo programmu ir attiecīgi balstījusi uz šīm prioritātēm. Covid-19 (koronavīrusa) pandēmijas uzliesmojums ir radījis būtiskas neatliekamas problēmas sabiedrībai un banku nozarei. Līdz ar to EBI 2020 gada darba programma tika pielāgota, lai ņemtu vērā šo vidi un risinātu neatliekamās problēmas, vienlaikus īstenojot esošo pilnvaru uzdevumus un dažus no tiem atliekot. EBI arī pārskatīja savu 2021. gada programmu, pārskatīja savu uzdevumu prioritātes un noteica jaunu horizontālu prioritāti, lai risinātu sekas pēc Covid-19.
2. Neraugoties uz grūtībām, ko rada šī ārkārtas situācija, EBI 2021. gadā apņēmīgi strādās, lai nodrošinātu visu no abiem likumdevējiem saņemto pilnvaru savlaicīgu īstenošanu. Viens no galvenajiem pielāgojumiem 2020. gada darba programmā bija pārcelt ES mēroga noturības testu no 2020. gada uz 2021. gadu, lai ļautu bankām koncentrēt uzmanību uz savām pamatdarbībām un nodrošināt to nepārtrauktību, kā arī atbalstīt klientus pandēmijas agrīnā posmā. 2021. gada ES mēroga noturības tests būs ļoti svarīgs, lai novērtētu finanšu iestāžu noturību pret turpmākām nelabvēlīgām norisēm tirgū, kas 2021. gadā būs jo īpaši būtiskas saistībā ar Covid-19 krīzi.
3. EBI darbības grupa noteica EBI nākamā gada mērķuzdevumus, izrietoši no uzdevumiem, kas paredzēti EBI regulā un attiecīgajos ES banku nozares tiesību aktos. Tie ietver uzdevumus, kas izriet no EUI pārskatīšanas tiesību aktiem, kā arī nesenajām regulatīvajām izmaiņām, reaģējot uz esošo ekonomisko situāciju.
4. Šā dokumenta sagatavošana ir būtisks uzdevums, lai noteiktu EBI darba virzienu 2021. gadā un to, kur tai būtu jāpiešķir savi resursi. Īpašās prioritātes un termiņus EBI Uzraudzības padome apstiprina līdz 2020. gada 30. septembrim, pamatojoties uz Valdes priekšlikumu.
5. Apzinoties pašreizējo sarežģīto ekonomikas vidi, EBI ir gatava arī turpmāk pielāgot savu darbu, ja to noteiks prasības, kuras radījusi Covid-19 krīze, vienlaikus nodrošinot savu pamatpilnvaru uzdevumu izpildi — saglabāt stabilu prudenciālo sistēmu, lai veicinātu finanšu stabilitāti un noguldītāju un patērētāju aizsardzību.
6. Darba programmā ir arī apzinātas jomas, kurās varētu veikt uzlabojumus nākotnē, ietverot pašreizējo pilnvaru iespējamu grozīšanu vai pagarināšanu. Šīs izmaiņas būtu atkarīgas no tiesību aktu grozījumiem un EBI pārvaldības struktūru apstiprinājuma.
7. Turklāt šajā programmā ir ievērotas arī Savienības stratēģiskās prioritātes, ko EBI noteikusi 2020.–2022. gadam, proti, darījumdarbības modeļu ilgtspēja un pienācīgas pārvaldības struktūras. Konkrēti, šie jautājumi ir iekļauti II stratēģiskajā prioritātē (“Ebi ES mēroga noturības testu satvara pārskatīšana un atjaunināšana”), III prioritātē (“Kļūšana par integrētu ES datu centru, izmantojot uzlabotas tehniskās spējas, lai veiktu elastīgas un visaptverošas analīzes”) un a) horizontālajā prioritātē (“Stabilas un efektīvas pārvaldības un labas rīcības kultūras izveidošana finanšu iestādēs”).

8. Šajā darba programmā pirmo reizi ietvertas priekšrocības, ko tai nodrošina jaunizveidotās Padomdevējas komitejas proporcionalitātes jautājumos (PKPJ) ieguldījums. Viens no PKPJ uzdevumiem ir sniegt ieteikumus par to, kā uzlabot darba programmu, ņemot vērā nozarē pastāvošās īpašās atšķirības. Šajā pirmajā gadā komiteja iesniedza EBI Uzraudzības padomei ieteikumu vēstuli, kurā tā atlasīja piecus jautājumus, saistībā ar kuriem tā ierosināja iespējamus uzlabojumus attiecībā uz proporcionalitātes pasākumiem, t. i., i) IBSD/IBSR ieguldījumu sabiedrībām, ii) pārskatītās *SREP* pamatnostādnes, iii) pamatnostādnes par iekšējo pārvaldību, iv) atbilstības pētījumu izmaksas un v) informācijas atklāšanas veidnes par VSP riskiem. Šis PKPJ ieguldījums tiks integrēts 2021. gada darba programmas izpildes laikā, un komiteja to novērtēs, sniedzot *ex post* piezīmes, kas būs jāiekļauj EBI 2021. gada pārskatā.

Īpašu prioritāšu noteikšana 2021. gadam

I. Atbalsts riska mazināšanas pasākumu kopuma ieviešanai un efektīvu noregulējuma instrumentu īstenošanai

9. Jaunā *CRD/CRR*, Banku atvēršanas un noregulējuma direktīvas un IBSD/IBSR tiesību aktu kopuma pilnīga īstenošana, ar ko EBI piešķirtas vairākas pilnvaras, lai vēl vairāk stiprinātu ES banku un ieguldījumu brokeru sabiedrību noturību un noregulējamību, joprojām būs viena no galvenajām prioritātēm 2021. gadā. EBI 2019. gada beigās saņēma vairāk nekā 100 jaunas pilnvaras. Daudziem no šo pilnvaru uzdevumiem ir jābūt izpildītiem mazāk nekā 2 gadu laikā. Pārējie uzdevumi vai nu atkārtojas, atspoguļojot EBI lomu vienotā noteikumu kopuma labas un konverģentas īstenošanas uzraudzībā ES, vai ņem vērā uz nākotni vērstu perspektīvu, saskaņā ar kuru EBI darbojas kā aģentūra, kas novēro un sniedz padomus.
10. EBI īsteno pilnvaras saskaņā ar prioritātēm, kas noteiktas 2019. gadā un izklāstītas dažādos ceļvežos.¹ Ceļvedis jaunajām pieejām attiecībā uz tirgu un darījumu partneru kredītrisku sniedz visaptverošu pārskatu par EBI darba rezultātiem šajā jomā un izklāsta EBI nodomus, kā nodrošināt jauno pieeju līdzsvarotu īstenošanu ES. EBI ir arī publicējusi ceļvežus par riska mazināšanas pasākumu kopumu.², un tās pilnvaras galvenokārt ietver tādas jomas kā pārvaldība un atlīdzība, lieli riska darījumi, noregulējums, kā arī ziņošana un informācijas atklāšana. Ceļvežu mērķis ir ne tikai precizēt pilnvaru secību un to pamatā esošo prioritāšu noteikšanu, bet arī nodrošināt sākotnēju izpratni par pilnvarām apvienojumā ar dažām politikas norādēm. Ar šo darbu EBI dos ieguldījumu nolūkā Eiropas noteikumu kopumu padarīt aptverošāku, proporcionālāku un piemērotāku, lai atspoguļotu norises banku nozarē.
11. EBI arī sagatavos tehniskos standartus, pamatnostādnes un ziņojumus, lai atbalstītu jaunā prudenciālās uzraudzības režīma savlaicīgu īstenošanu attiecībā uz ieguldījumu brokeru

¹ <https://eba.europa.eu/eba-publishes-its-roadmap-for-the-new-market-and-counterparty-credit-risk-approaches-and-launches-consultation-on-technical-standards-on-the-ima-under>

² <https://eba.europa.eu/eba-publishes-its-roadmap-risk-reduction-measures-package>

sabiedrībām.³ Šajā jaunajā īpašajā un pielāgotajā režīmā tiek izmantoti svarīgākie rādītāji, piemēram, tādi kā kopējie pārvaldītie aktīvi vai ikdienas tirdzniecības plūsmas, lai noteiktu riskus, ko rada šīs sabiedrības, uz kurām, ņemot vērā to radītos riskus klientiem un tirgiem, attieksies darbību turpinošas un darbību pārtraucošas sabiedrības kapitāla prasības. Tāpat arī citi aspekti, piemēram, likviditātes prasības, koncentrācijas limiti, riski, kas izriet no tirdzniecības darbībām, un ziņošanas un informācijas atklāšanas prasības, ir būtiski, lai nodrošinātu veselīgu vidi ieguldītājiem, kuri paļaujas uz šiem pakalpojumiem.

12. Turklāt EBI turpinās strādāt, lai veicinātu ES banku sistēmas zaudējumu absorbcijas spējas palielināšanu. Kopš Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīvas īstenošanas ir uzlabojusies banku noregulējamība, un tā gūs ieguvumus no tiesību aktu noteikumu uzlabojumiem. EBI nodrošinās, lai tiesiskais regulējums tiktu papildināts, galvenokārt iesniedzot Komisijai vairākus *RTS*, kuru mērķis ir nodrošināt minimuma prasību pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām (*MREL*) pienācīgu noteikšanu un ziņošanu. Turklāt, izmantojot pēdējo gadu pieredzi un maksimāli paplašinot savu pamatuzdevumu un lomu, EBI izstrādā plaša rādiusa iniciatīvas, lai veicinātu atveseļošanas un noregulējuma dažādo posmu pietiekamu konvergenci un darbības nodrošināšanu. EBI veiks padziļinātu analīzi par noregulējamības novērtējumu un šķēršļu apzināšanas praksi, kā arī par pakalpojumu un funkciju kritiskā līmeņa noteikšanai piemēroto kritēriju konsekvenci.
13. Papildus paraugpraksi un konverģences uzraudzībai EBI veicinās noregulējuma instrumentu darbības nodrošināšanu un mijiedarbību ar tiesību aktiem vērtspapīru un konkurences jomā. EBI turpinās apsvērt svarīgās saiknes starp atveseļošanas un noregulējuma posmiem, īpašu uzmanību pievēršot atveseļošanas rādītāju un agrīnās intervences pasākumu svarīgajiem aspektiem. Visbeidzot, EBI nodrošinās, lai kolēģijas būtu sagatavotas ļoti saspringtām situācijām un lai tās pievērstos svarīgākajiem jautājumiem godīgi un efektīvi, jo īpaši attiecībā uz būtiskajiem noregulējuma plānu darbības aspektiem, novēršot šķēršļus noregulējamībai un *MREL* noteikšanai.

II. EBI ES mēroga noturības testu satvara pārskatīšana un atjaunināšana

14. Pēc Covid-19 uzliesmojuma EBI nolēma atlikt ES mēroga noturības testu līdz 2021. gadam.⁴, paredzot to kā pasākumu, ar kuru mazināt tūlītēju darbības slogu bankām šajos sarežģītajos apstākļos, kā arī pagarināt diskusijas par turpmākajām izmaiņām regulējumā.
15. 2021. gadā tiks ievērota līdzīga struktūra attiecībā uz metodiku, atlasī un laika plānojumu, kāda bija izmantota 2020. gadā. Metodika, visticamāk, paliks tāda pati, izņemot tikai dažas labotas pārrakstīšanās kļūdas un dažu jautājumu iekļaušanu (kas saistīti ar ārvalstu valūtas maiņu, moratorijiem, valsts garantijām un citām izmaiņām regulā), kuri ir kļuvuši nozīmīgāki un būtiskāki, lai tos risinātu strukturētākā veidā nekā ar bieži uzdotiem jautājumiem (*FAQs*), piemēram, par valūtas maiņu.

³https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Regulation%20and%20Policy/Investment%20Firms/884436/EBA%20Roadmap%20on%20Investment%20Firms.pdf

⁴ <https://eba.europa.eu/eba-statement-actions-mitigate-impact-covid-19-eu-banking-sector>

16. 2021. gadā EBI sniegs atbalstu Savienības stratēģiskās uzraudzības prioritāšu izstrādē attiecībā uz darījumdarbības modeļu ilgtspēju, sniedzot precīzu kvantitatīvu un kvalitatīvu informāciju par ES banku nozares finansiālo stāvokli.
17. EBI ir sākusi apsvērt strukturētākas ilgtermiņa izmaiņas, un ES mēroga noturības tests arī turpmāk būs mikroprudenciāls pasākums, kura mērķis ir noteikt risku gan uzraudzītājiem, gan bankām, un tā turpinās sniegt tirgum informāciju par situācijas stabilitāti banku sistēmā. Mērķis ir šo pasākumu vairāk integrēt uzraudzības procesos un vēl vairāk stimulēt bankas, lai tās pilnveidotu savas riska pārvaldības sistēmas.
18. Kā pirmo posmu EBI organizēja vairākus darbseminārus un apaļā galda sanāksmes, lai ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp akadēmiskajām aprindām un nozares pārstāvjiem, apspriestu gūto pieredzi un iespējamās jaunās pieejas. 2020. gada janvārī tika publicēts darba dokuments par ilgtermiņa izmaiņām noturības testos, lai oficiāli apkopotu ieinteresēto personu viedokļus. Pamatojoties uz saņemtajām atsauksmēm, EBI kopā ar kompetentajām iestādēm un vienoto uzraudzības mehānismu izstrādās jaunu metodiku, kas būs jāievieš ne agrāk kā līdz 2023. gada ES mēroga noturības testam.

III. Kļūšana par integrētu ES datu centru, izmantojot uzlabotas tehniskās spējas, lai veiktu elastīgas un visaptverošas analīzes

19. Sākot no 2021. gada, EBI ārējām ieinteresētajām personām, tostarp kompetentajām iestādēm un ES likumdevējiem, spēs nodrošināt savlaicīgākas un aptverošākas uz pierādījumiem balstītas analīzes. Tā kā ES datu centra projekta galvenais mērķis bija nodrošināt aptverošākus ietekmes un proporcionalitātes novērtējumus, EBI sagaida, ka palielināsies datu pieprasījumi no VKI un ārējām ieinteresētajām personām. Turklāt, panākot lielāku reprezentativitāti, riska un politikas pasākumi būs uzticamāki un palīdzēs uzturēt daudzveidību ES banku nozarē.
20. EBI būs datu centrs, kas darbosies kompetento iestāžu un sabiedrības vajadzībām. Kā apstiprinājusī EBI Uzraudzības padome, kvantitatīvie 3. pīlāra dati tiks pēc iespējas vairāk integrēti uzraudzības pārskatu datos, un EBI darbosies kā centrs 3. pīlāra informācijas atklāšanai.
21. Pašlaik sniedzamo datu apjoms attiecas tikai uz uzraudzības datiem un pamatdatiem, kas glabājas kredītiestāžu reģistrā un maksājumu iestāžu reģistrā. Šī darbības joma drīzumā tiks paplašināta. Neskarot citas prasības, EBI 2020. gadā būs jāapkopo neregulējuma dati par visu banku kopumu. Ar jauno CRD/CRR paketi tiks izveidots jauns ieguldījumu brokeru sabiedrību reģistrs un tiks vākti daži uzraudzības dati arī par šīm struktūrām. EBI stiprinās savu nozīmi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzībā, ko veic valsts iestādes, un tai būs jāpastiprina sava nozīme ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas riskiem saistītās informācijas vākšanā, analīzē un izplatīšanā un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzībā. EBI apkopos datus par krāpšanu maksājumos saskaņā ar EBI pamatnostādņem ziņošanai par krāpšanu. Ietekme uz resursiem izrietēs no kanāliem, kas saistīti ar datu izpēti, izplatīšanu un analīzi, turklāt tā var izrietēt arī no priekšizpētes rezultātiem par integrētiem ES

pārskatu sniegšanas noteikumiem. Šīs papildu prasības tiks pildītas, izmantojot to pašu *EUCLID* platformu.

22. Visbeidzot, EBC datu centrs ir būtisks EBC darbā, izstrādājot Savienības stratēģiskās uzraudzības prioritāti attiecībā uz darījumdarbības modeļu ilgtspēju, jo šis datu centrs būs sākumpunkts EBC analītiskajam darbam, kas vajadzīgs, lai atbalstītu analītisko darbu, izstrādājot banku darījumdarbības modeļus.

IV. Finanšu inovācijas un darbības noturības stabilas attīstības veicināšana finanšu nozarē

23. EBC 2021. gadā turpinās koncentrēšanos uz tehnoloģiskās neitralitātes nodrošināšanu regulējumā un uzraudzības pieejās. To panāks, pārraugot norises un atbalstot zināšanu apmaiņu starp uzraudzītājiem un kopēju regulatīvo un uzraudzības nostāju, izmantojot EBC finanšu tehnoloģiju zināšanu centru un kopīgo EUI forumu *EFIF*, veicot tematisku analīzi un lietojot iespējamus politikas risinājumus. Konkrētas darba jomas ietvers platformu veidošanu, regulatīvās un uzraudzības tehnoloģijas, turpmāku darbu attiecībā uz darbības noturību un izpratni par norisēm kriptovalūtu, mākslīgā intelekta un lielo datu jomā.

V. Infrastruktūras veidošana ES, lai vadītu, koordinētu un uzraudzītu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzību

24. EUI pārskatīšana ir no 2020. gada būtiski palielinājusi EBC lomu un uzdevumu attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas novēršanu. EBC turpinās vadīt politikas izstrādi un veicinās, lai VKI efektīvi un konsekventi īstenotu šo politiku. EBC 2021. gadā apkopos kvalitatīvo un kvantitatīvo informāciju, kas vajadzīga, lai izveidotu datubāzi, kas veicinātu informācijas apmaiņu starp VKI un atbalstītu jaunās kolēģijas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanai. Tas arī ļaus EBC apzināt ievainojamības aspektus un nosūtīt pieprasījumus VKI, lai tās šos jautājumus izmeklētu un atrisinātu. Riska stratēģija atbalstīs VKI tematiskos riska novērtējumus, lai nodrošinātu, ka ES līmeņa riski tiek efektīvi novērsti.

VI. Politikas nodrošināšana VSP risku faktoringam un pārvaldībai

25. 2021. gadā būs steidzami jāveicina VSP riska faktoru labāka atklāšana, pārvaldība un riska pārvaldība. EBC sagatavos ziņojumu par VSP faktoru iekļaušanu iestāžu riska pārvaldībā un uzraudzībā, kurā būs izklāstīti politikas virzieni, rādītāji un metodes ar VSP saistītai pārvaldībai, riska pārvaldībai un uzraudzībai. EBC arī sagatavos informācijas par ITS par VSP atklāšanas kārtību saskaņā ar 3. pīlāru, kā sniegt kvalitatīvu un kvantitatīvu informāciju par vides (piemēram, klimata), sociālajiem un pārvaldības faktoriem. Turklāt EBC atbalstīs un pārraudzīs tirgus centienus uzlabot pieejas scenāriju analīzei un noturības testēšanai, vienlaikus apkopojot pierādījumus par prudenciālo režīmu attiecībā uz aktīviem, kas saistīti ar vides un/vai sociālajiem mērķiem. EBC arī turpinās piedalīties pasaules, Eiropas un valstu iniciatīvās šajā jomā.

Koncentrēšanās uz horizontālajām prioritātēm 2021. gadam

26. Ņemot vērā horizontālās stratēģiskās prioritātes, EBI 2021. gadā īpašu uzmanību pievērsīs šādiem jautājumiem.

a) Stabīlas un efektīvas pārvaldības un labas rīcības kultūras izveidošana finanšu iestādēs

27. EBI strādās, lai nodrošinātu, ka jautājumi, kas saistīti ar pārvaldību, rīcību, tostarp attieksmi pret klientiem un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanu, kā arī jautājumi saistībā ar ilgtspējas faktoriem, tiek pienācīgi iekļauti attiecīgajās uzraudzības sistēmās, jo īpaši nodrošinot, ka ar pārvaldību un rīcību saistītie jautājumi tiek pienācīgi risināti, tostarp izmantojot finanšu iestāžu iekšējās kontroles sistēmu. Šī horizontālā prioritāte atspoguļo Savienības stratēģisko uzraudzības prioritāti attiecībā uz atbilstošiem pārvaldības pasākumiem, ko Uzraudzības padome pieņēma 2020. gada martā 2021. gada darba programmu sakarā.

b. Seku mazināšana pēc Covid-19 pandēmijas

28. EBI aktīvi uzraudzīs un mazinās Covid-19 ietekmi attiecībā uz ES bankām, veicinot kompetento iestāžu koordinētu rīcību. EBI pastiprinās aktīvu kvalitātes novērtējumu, kā arī uzraudzīs moratoriju un valsts garantiju izmantošanu, lai nodrošinātu, ka riska rādītāji arvien ir uzticami un ka bankas spēj atbalstīt atveseļošanos un tikt galā ar potenciāli pieaugošajiem zaudējumiem. Atkarībā no pandēmijas un ekonomisko apstākļu attīstības būs arī īpaši svarīgi, lai bankām tiktu nodrošināta skaidrība par laika plānojumu dividendžu ierobežojumu atcelšanai un kapitāla rezervju atjaunošanai.

29. Turklāt Covid-19 būs katalizators tam, lai EBI turpmākajos gados kļūtu par pilnībā digitālu aģentūru. Mērķis kļūt par digitālo aģentūru jau ir iekļauts IT stratēģijā, ko Uzraudzības padome apstiprināja 2019. gada decembrī. EBI nodrošināja darbības nepārtrauktību pandēmijas laikā, bet tās nākamais uzdevums būs modernizēt savas sistēmas un procesus, lai uzlabotu un padarītu noturīgāku gan veiktspēju, datu drošību, informācijas plūsmu uz kompetentajām iestādēm, publiskām un citām iestādēm, gan arī drošības vidi saviem darbiniekiem.